YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

21 päivänä lokakuuta 1999 *

Asiassa C-430/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja P. J. Kuijper ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies N. Yerrell, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisia asioita ja kulttuuriasioita hoitavan yksikön päällikkö P. Steinmetz, 5 rue Notre-Dame, Luxembourg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut ja/tai ilmoittanut komissiolle eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

22 päivänä syyskuuta 1994 annetun neuvoston direktiivin 94/45/EY (EYVL L 254, s. 64) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole varmistanut, että työmarkkinaosapuolet ovat ottaneet sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, ja koska se ei siten ole toteuttanut ja/tai ilmoittanut komissiolle tarvittavia toimenpiteitä voidakseen taata kyseisen direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: kuudennen jaoston puheenjohtajana toimiva P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit G. Hirsch ja H. Ragnemalm (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.6.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 30.11.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut ja/tai ilmoittanut komissiolle eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä 22 päivänä syyskuuta 1994 annetun neuvoston direktiivin 94/45/EY (EYVL L 254, s. 64; jäljempänä direktiivi) noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole varmistanut, että työmarkkinaosapuolet ovat ottaneet sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, ja koska se ei siten ole toteuttanut ja/tai ilmoittanut komissiolle tarvittavia toimenpiteitä voidakseen taata kyseisen direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen.

2 Direktiivin 14 artiklan 1 kohdan nojalla jäsenvaltioiden oli annettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 22.9.1996 tai varmistettava viimeistään kyseisenä päivänä, että työmarkkinaosapuolet ottavat sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, ja jäsenvaltioiden oli toteutettava tarvittavat toimenpiteet voidakseen aina taata tämän direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen. Niiden oli ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

3 Koska komissio ei ollut saanut ilmoitusta toimenpiteistä direktiivin saattamiseksi osaksi Luxemburgin oikeusjärjestystä eikä sillä ollut tiedossaan mitään muutakaan seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut todeta Luxemburgin suurherttuakunnan täyttäneen tämän velvoitteen, se aloitti perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisen menettelyn ja kehotti 16.1.1997 päivätyllä kirjeellään Luxemburgin hallitusta esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

4 Luxemburgin hallitus toimitti komissiolle direktiivin täytäntöönpanoon liittyvän lakiesitysluonnoksen 18.2.1997 päivätyllä kirjeellään, jossa se ilmoitti, että kyseisestä esityksestä keskustellaan parhaillaan työmarkkinaosapuolten kanssa ja että se voitaisiin periaatteessa hyväksyä seuraavan kuun alussa.

5 Luxemburgin hallitus ilmoitti komissiolle 2.5.1997 päivätyllä kirjeellään, että se toimittaa lakiesityksen viipymättä parlamentin käsiteltäväksi.

6 Koska komissio ei ollut saanut vakuutteluista huolimatta tietoa direktiivin täytäntöönpanotoimista, se lähetti 22.4.1998 Luxemburgin suurherttuakunnalle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan direktiiviin perustuvien velvoitteiden noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa perustellun lausunnon tiedoksiantamisesta.

7 Koska Luxemburgin hallitus ei ollut ilmoittanut näiden toimenpiteiden toteuttamisesta, komissio nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

8 Luxemburgin hallitus myöntää, että direktiiviä ei ole pantu täytäntöön määräajassa. Se väittää kuitenkin, että lakiesitys on hyväksytty 19.1.1999, minkä jälkeen se on lähetetty lausuntoa varten ammattiyhdistyksille ja Conseil d'État'lle. Luxemburgin hallitus katsoo, että luxemburgilaisia yrityksiä, joita direktiivi koskee ja joiden on siten perustettava eurooppalainen yritysneuvosto, koskevat — yhtä tai kahta poikkeusta lukuun ottamatta — vapaaehtoiset sopimukset. Työmarkkinaosapuolet ovat siis ottaneet sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset. Näin ollen Luxemburgin hallitus vaatii yhteisöjen tuomioistuinta keskeyttämään asian käsittelyn.

9 Komissio vastustaa vastauksessaan Luxemburgin hallituksen esittämää vaatimusta asian käsittelyn keskeyttämisestä. Se, että direktiivin täytäntöönpanevaa lakia koskeva esitys on annettu, on parempi kuin aiemmin vallinnut tilanne, mutta Luxemburgin suurherttuakunta ei ole tähän mennessä antanut mitään lopullista säädöstä direktiivin täytäntöönpanemiseksi. Komissio katsoo sopimuksista, joita suurin osa kyseessä olevista luxemburgilaisista yrityksistä oli tehnyt, että näillä sopimuksilla ei panna direktiiviä asianmukaisesti täytäntöön, koska ne ovat vapaaehtoisia eivätkä pakottavia. Tämän vuoksi Luxemburgin viranomaisten on toteutettava tarvittavat toimenpiteet voidakseen aina taata direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen ja ilmoitettava niistä komissiolle.

10 Aluksi on todettava, ettei yhteisöjen tuomioistuimen ole keskeytettävä asian käsittelyä.

11 Asiakysymyksen osalta on todettava, että direktiivin asianmukaisen ja täydellisen täytäntöönpanon edellyttämiä säädöksiä ei ole annettu säädetyssä määräajassa.

12 On myös todettava, että työmarkkinaosapuolten tekemät sopimukset eivät koske kaikkia direktiivissä tarkoitettuja yrityksiä, minkä Luxemburgin hallitus myöntääkin. Luxemburgin viranomaiset eivät ole toteuttaneet tarvittavia toimenpiteitä voidakseen aina taata direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen sen 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

13 Näin ollen on todettava, että Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tämän direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole varmistanut, että työmarkkinaosapuolet ovat ottaneet sopimuksin

käyttöön tarvittavat määräykset, ja koska se ei siten ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä voidakseen taata direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen.

Oikeudenkäyntikulut

14 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut, että Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Luxemburgin suurherttuakunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Luxemburgin suurherttuakunta ei ole noudattanut eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä 22 päivänä syyskuuta 1994 annetun neuvoston direktiivin 94/45/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin nou-**

dattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä tai koska se ei ole varmistanut, että työmarkkinaosapuolet ovat ottaneet sopimuksin käyttöön tarvittavat määräykset, ja koska se ei siten ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä voidakseen taata kyseisen direktiivin edellyttämien tavoitteiden toteutumisen.

2) **Luxemburgin suurherttuakunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Kapteyn Hirsch Ragnemalm

Julistettiin Luxemburgissa 21 päivänä lokakuuta 1999.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

kuudennen jaoston puheenjohtaja